

МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ

Министерство образования и науки Республики Северная Осетия -

Алания

УО АМС Алагирского района

МБОУ СОШ с.Дзуарикау

СОГЛАСОВАНО

завуч УВР

Кхоева А.Д.
№67-О от «28» 0823 г.

УТВЕРЖДЕНО

директор

Газданова Р.К.
№ 67-О от «28» 0823 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

учебного предмета «Осетинский язык»

для обучающихся 6 класса

Дзуарикау 2023

График реализации рабочей программы по осетинскому языку 6 класса.

№	Темы	В том числе на:				Примерное количество словарных диктантов, тестовых работ.					
		Всего часов	Уроки	Контрольные диктанты	Дата		Изложение	Дата	Развитие речи	Сочинение	Дата
1	5-æм къласы аэрмæт фæлхатын	5	4	Башæгэн контро- лон диктант					«Ардз - ное дарег»		1
2	Лексикæ	6	5				Текстмес хæстоg из- ложени.				3
3	Дзырдарæзт-	3	2	Контролон дик- тант							2
4	Номлар	8	7	Дзырдарæзтæй							
5	Миногон	8	7	Контролон дик- тант миногонай							5
6	Нымæлон	9	9								3
7	Номивæг	13	11	Контролон дик- тант номивæгæй			Сфæлдъстадон из- ложени				4
8	Мивдисæг	13	12	Контролон дик- тант мивдисæгæй							2
9	Армæт фæлхатын	5	4	Контролон дик- тант армæт дæргы ражыл сермæгей							3
	Итого:	70	61				2			1	27

Ныңғасының және изложениниң береггеленімі норматив.

Ныңғасын сәмсө изложении сты скъоладзауты ныхасы хөрзхъөлдинад берегткөнсөнны сәйраглар формтес.

Ныңғасын сәмсө изложенингэ фыссын хъсөуы программнейы ныхасы рөзтүл күбысты домсөйтөм геңгө.

Изложенииты хъуамое уа:

б къласы – 120 -150 дзырлы.

Ныңғасынты:

б къласы – 1,5-2 фарсы.

Ныңғасыны ас вәйи къадаер кәнәе фалдер акем уаेरтед ғестеге: ныңғасыны стиль сәмсө жанр, теме; скъоладзауты поэттөлдинад. Ныңғасынты сәмсө изложенииты фәрсы броғ көнөм :1) скъоладзау теме рактом көнинмө күйд араөхсү; 2) севаджы фәрсөзтөй пайда көнин күйд зоныг, 3) растифыссынаиды хөрзхъөлдинад.

Алды ныңғасыны сәмсө изложенийендөр сөвөрсөм 2 бөргөнсөннүг; фышшаг – күстү мидисең; дыккаг – растифыссынаиды хөрзхъөлдинадең.

Дыууң берегтөнсөнды лөр сөвөрсөм сөвзагей. Ермөст литературайы күй берегтөгөнсөн; уөл фышшаг берегтөнсөн сөвөрсөм литературайе.

Скъоладзауты растифыссынаиды хөрзхъөлдинад берегт көнин хъсөуы, пал орфографион, пунктуациюн сәмсө грамматикон рөздөлди фәсуағытта, уымсө геңгө.

<i>Береггеленіміндең сәйрәгдештіктері</i>		
<i>Береггеленін</i>	<i>Мидис сәмсө нықасындаға</i>	<i>Растифыссынаиды хөрзхъөлдинад</i>
«5»	1. Скъоладзау иттөг хорз рактом кодта теме; 2. Мидис фыст у, күйд сәмбөлпү, ахем фәткимө геңгө. 3. Скъоладзаута дзырдуат у хъездыг; дзырлтой пайдакоенү, кәем күйд сәмбөлпү, афтө.	1 орф., 1 пункт, 1 грам. рөздөлди.
«4»	Гөнөн ис: 1-2 ныхасы рөздөлди; 1 рөздөлди мидисы 1. Хорз рактом кодта теме, фәлсө иу цалдер ран 2. Мидисы фәткөвөрд иучысыл хәелд сәрцид.	2 орф., 2 пункт, көнө 1 орф. сәмсө 3 пункт., көнө 4 пункт. рөздөлди онисе орфот р. сәмсө 2 грам. рөздөлди.

7. Амхузынлып нымайсем рөэлдүйтсе иу орфограммасыйл, көл дээрлты растифиссынал ис алы дээрлды грамматикон хилжэндиналь, уэл.
8. Көл дээрлды растифиссынал сబэлвирд көнинең агурсем сөндөр дээрл, көнө йө формое, уэл үйлдон сэмхузын рөэлдүйтсе не сты.

Филланаг: *Фыниг аертие амхузын рөэлдүйтсе нымайсем шүүл, цитиэрэлт сэмг а.д. – Күйд хицнен рөэлдүйтце.*

1. 5 растанд рөэлдүй фылдөр көм уа, ахсем диктантен йө бэрсегтсөнен нылшгэдөр көнсем 1 балл.
2. 3 сөмө фылдөр растанд рөэлдүй көм ис, ахсем күстөн ний сөвөрсөн иттөг хорз бэрсегтсөн «5».

Диктантен сөвөрсөм иу бэрсегтсөнен.

- 1) «5» - сөвөрсөм сөнөрэлдил күстөн. Гөнөн ис 1 хүмысстөг орфографион, көнө 1 хүмысстөг пунктуацион рөэлдүен сөнө орфографион рөэлдүйтгэй;
- 2) «4» - сөвөрсөм 2 орфографион сөмө 2 пунктуацион рөэлдүен; көнө 1 орфографион сөмө 3 пунктуацион рөэлдүен сөнө орфографион рөэлдүен; көнө 3 орфографион сөмө 5 пунктуацион рөэлдүен; көнө 7 пунктуацион «3» - сөвөрсөм- 4 орфографион рөэлдүен; көнө 3 орфографион сөмө 5 пунктуацион рөэлдүен; көнө 7 пунктуацион рөэлдүен сөнө орфографион рөэлдүйтгэй;
- 4) «2» - сөвөрсөм 7 орфографион сөмө 7 пунктуацион рөэлдүен; көнө 6 орфографион сөмө 8 пунктуацион рөэлдүен.
- 5) Улмсай фылдөр рөэлдүйтгэсэн сөвөрсөм «1»

Контролон күстөн ма усөлжмассан хөслөвөрд (фонетикон, лексикон, орфографион, грамматикон) куы уа, уэл сөвөрсөм 2 бэрсегтсөнены – алы күстөн дээр хилжсөй.

Усөлжмассан хөслөвөрдсөн бэрсегтсөнен сөвөрсөм афтсө:

- 1) «5» - сөлбөт хөслөвөрдтэ дээр сты раст конд;
- 2) «4» - $\frac{3}{4}$ (фылдөр хай) сэххест сты;
- 3) «3» - сөрдөг сэххестонд күстөн;
- 4) «2» - сөрдөгтэй квалдөр сэххестонд күстөн;
- 5) «1» - сэлбийндр нэс сэххест кодга, уэл.

Дээрлугатон диктантен сөвөрсөм бэрсегтсөнен афтсө:

- 1) «5» - сөвөрсөм сөнөрэлдил күстөн
- 2) «4» - 1-2 рөэлдүен;
- 3) «3» - 3-4 рөэлдүен;
- 4) «2» - 7 рөэлдүен;
- 5) «1» - улмсай фылдөр

Къәләндарон – тематикон шылан ирон әвзагай
б қылмас

№	Сәргөнд	Сахат	Бон	Уроны темәе
1.	Цәмөн у зынарғы малсөлон сөвзаг...	1		Нә фыләлты әвзаг тыңг рагон әмәе хъәздыг кәй у, уйй бамбарын кәнүн.
2.	5-әм қылласы әрмәт фәлхатын. 5сах.		1	Фонетикон принципттыл орфограмматы афслехаг. Фонетикон сөвзөрст.
3.			1	Морфологион принциптты орфограммосте фөлхат.
4.			1	Хъульдыйады хұыздә сәфәлхат кәнүн. Аұрхадән нысәнгә хъульдыйадты.
5.	К/К	1		Бапсуен контролон диктант
6.	Лексикое семье фразеологии.	1		Лексикесій сөйяраг сөмбәрьинаңтс. Иұнисанон әмәе бирәнисанон дзырлтә.
7.	6 сах.	1		Ағылшындың дыбырлты нысанинует бамбарын кәнүн. Диалектон әмәе профессионалон дзырлты жембәрьинаң.
8.				Архаизмтө сөмө неологизмтө Зәронд дзырлтә әмәе ног дзырлтә, историзмтә, сөмбәрьинаңтс.
9.		1		Әрбайстә әмәе бынәттон дзырлты растиғыссынад орфографион принциптәм гәстә.
10.		1		Фразеология. Сөе нысанинүег сөвзаджы.
11.		1		Фразеологияны хидәнлзинад дзырл әмәе дзырлбастај.
12.	Н/Р/К	1		Текстмө хөстөг изложени.
13.		1с		Дзырлтә аразыны малзәлтә ирон әвзаджы. Мырты ивынал дзырл аразгәйже. Вазылд-жын дзырлты растиғысынад.
14.		1с		Хъәләсонтә әмәе амхәләсонты раҳауд әмәе жәлвәстәл разәғтуантә әмәе фәсәфтуантә әғтауғағай.

7. Аймұзыныл нымайсем рәсілділтіс иу орфограммейл, көд дырырды растиғысынад сбоелвырд көсінен агураем сәндөр дырд, көнене йе формес. Уед үйлон өмхұзыон рәсілділтіс не сты.
8. Көд дырырды растиғысынад сбоелвырд көсінен агураем сәндөр дырд, көнене йе формес. Уед үйлон өмхұзыон рәсілділтіс не сты.

Филланаг: *Фиғанағ жерде же мұзыон рәсілділтіс нымайсем шыны, ыншырем ата а.ә. – Қызығ хиншын разылдымыз.*

1. 5 растанод рәсілділәй фылдар көм уа, ахсем диктантен йе бәрсөгтөнен ныллағасер көнен 1 балл.
2. 3 сәмсө фылдар растанод рәсілділәй көм ис, ахсем күстен нөй сәвөрсөн иттег хорз бәрсөгтөнн «5».

Диктантен сәвөрсөм иу бәрсөгтөненен.

- 1) «5» - сәвөрсөм сәндерелділ күстен. Генен ис 1 хұмысшег орфографион, көнене 1 хұмысшег орфографион, көнене 1 хұмысшег орфографион рәсілділәй; көнене 1 орфографион сәмсө 3 пунктуациян рәсілділәй;
- 2) «4» - сәвөрсөм 2 орфографион сәмсө 2 пунктуациян рәсілділәй; көнене 1 орфографион сәмсө 2 пунктуациян рәсілділәй;
- 3) «3» - сәвөрсөм- 4 орфографион сәмсө 4 пунктуациян рәсілділәй; көнене 3 орфографион сәмсө 5 пунктуациян рәсілділәй; көнене 3 орфографион сәмсө 5 пунктуациян рәсілділәй;
- 4) «2» - сәвөрсөм 7 орфографион сәмсө 7 пунктуациян рәсілділәй; көнене 6 орфографион сәмсө 8 пунктуациян рәсілділәй.
- 5) Уымсай фылдар рәсілділтіс сәвөрсөм «1»

Контролон күстен ма уәләемхассен хәслөвөрд (фонетикон, лексикон, орфографион, грамматикон) күны уа, уед сәвөрсөм 2 бәрсөттөненең – аны күстен дөр хиденей.

Уәләемхассен хәслөвөрдден бәрсөттөнен сәвөрсөм афтас:

- 1) «5» - сәлпест хәслөвөрлтө дөр сты растанод;
- 2) «4» - $\frac{3}{4}$ (фылдар хай) сәххест сты;
- 3) «3» - сәрләг сәххесттөнд күстен;
- 4) «2» - сәрләгтөй къадлар сәххесттөнд күстен;
- 5) «1» - сәппиндер нөс сәххест колта, уед.

Дырынан диктантен сәвөрсөм бәрсөттөнен афтас:

- 1) «5» - сәвөрсөм сәндерелділ күстен
- 2) «4» - 1-2 рәсілділәй;
- 3) «3» - 3-4 рәсілділәй;
- 4) «2» - 7 рәсілділәй;
- 5) «1» - уымсай фылдар

Нысепен хөдлээрмэ	1	1
-------------------	---	---

M	мидисы	<	фөспыбыр сей көн
H	иыхасы	>	раусөрөх хьюаг
I	орфографион	U	уагъл дзырд
V	пунктуацион	Z	абзат
G	грамматикон	[ ]	уоелдай у
L	лексикон	7	быноектое иывн
C	синтасисон		

Рөөдьодтыгтэ.

1. Диктанто бөрөггөнгөйө раст көнөм, фөлөө рөөдьодлыл нөө нымайсем ахсем орфографион сэмсө пунктуацион рөөдьодтыг:

- ✓ дзырд *иу рөнхжьеий инсеме хассын;*
- ✓ *рөөдьодтыгтэ ахсем орфограммэтил, көччигдэг сэхолдай программаийн не сты;*
- ✓ *раздэдьодтыгтэ, нырма чи орфограммэтиг нээ сахувир кодтой, уйлонныл;*
- ✓ *собирахсэн көнжин нэй, бэстон ахуурыг онд чи не рүүд, ахсем дзырдты* *растфыссынаады*
- ✓ *авторы пунктуации фысгээг.*

2. Раст көнөм, фөлөө рөөдьодлыл нөө нымайсем, скъолалдау сенсөрхбүйдлийсэ цы рөөдьодтыгтое фосуагтгэс, уйлон (описки) дээр.

3. Диктант бөрэвэгтөнгөйө көсчин хьсэуы рөөдьодтыгты хувьзмсө.

4. Скъолалдау фысгэйсө фөсөудэлзы хүйтэгтөг рөөдьодтыг, көсчтөг бөлвирд нэ вдисинц ёсэе растфыссынады хөрзхбөдлийнад. Дыгуу ахсем рөөдьодлы нымайсем иушил.

5. Хүйтэгтөг рөөдьодтыгтое сты:

- ✓ *рашртасстмэ гэсгэг фиттанигэгтыл нымад чи у;*
- ✓ *стыр дамжье бэзэгдэжин сэргмагонд наэмтти;*
- ✓ *иннаэ азэзэгтэгэй сэргбайгсэг сэргмагонд наэмтти;*
- ✓ *иу сэргжсан нысаны бесты гэндээр сэвэрд күүри рүүсүү;*
- ✓ *сэргжсан ныссаныгтэ күүри фембөлэлийнц сэмсээ дээд чиу узгэд күүри рүүсүү;*
- ✓ *хүс дарын хьсэуы сэлхүүзэн, көнж чалдэр хамты чи рөөдьодтыг азмаслынч, уйлонимаг.*

6. Учмын иу дзырдлы, көнсө семуидагон дзырдты уидаджы сембөлгө рөөдьодтыг нымайсем иу рөөдьодлыл.

		<i>Контролон диктанин морфологий.</i>
31.	K/K	1 <i>Контролон диктанин морфологий.</i>
32.	Нымәңон.	1 Нымәңонты нысаниуағ әмәе грамматикон аяллаңтә.
33.	9сах.	1 Ирон нымалы хүзүтө.
34.		1 Нымәңонты тасындағ.
35.		1 Дихон әмәе мурон нымәңонта.
36.		1 Хұмыттағ, вазылжын әмәе амал нымәңонта.
37.		1 Бәрлон нымәңонты хищәндінәдтә.
38.		1 Нымәңонты растифысынал.
39.		1 Нымәңонты морфологиян сөвзөрст.
40.		1 Вазылжын әмәе амал нымәңонты растифысыналды ағълаңтә әниә морфологон аяллаңтә.
41.	K/TK	1 <i>Контролон диктанин нымәңонай.</i>
42.	Номивәг.	1 Номивәгты нысаниуағ әмәе сәйраг грамматикон аяллаңтә.
43.	12 сах.	1 Номивәгты дих. Цәстномон номивәгти.
44.		1 Цәстномон номивәгти пыбыр форматтә.
45.		1 Зәххәг номивәгтә.
46.	H/P/K	1 <i>Сөфөлдистадон изложени</i>
47.		1 Амонән номивәгтә.
48.		1 Фарстон-ахастон номивәгтә.
49.		1 Бәлвыырл номивәгтә.
50.		1 Әбәлвыырл номивәгтә.
51.		1 Әппәріштәт номивәгтә.
52.		1 Номивәгти морфологон сөвзөрст.
53.		1 Номивәгты растифысынал.
54.	K/K	1 <i>Контролон диктанин номивәгай.</i>
55.	Мивлисәг.	1 Мивлисәлжы тыххей радил әрмәт зәрлүл аяллаңуын кәнның
56.	12сах.	1 Мивлисәлжы афонто.
57.		1 Хұмыттағ әмәе вазылжын мивлисәлжытә.
58.		1 Мивлисәлжы әбәлвыырл формат.
59.		1 Мивлисәлжы разәфтуанты нысаниуағ әмәе сәе растифысынал.

60.		1	Мивдисәлжы хұйзғе. (әххәст, әнәххәст)
61.		1	Мивдисәлжыты растроғысынал ивтүйд афоны.
62.		1	Мивдисәлжыты растроғысынал сүниаг афоны.
63.		1	Мивдисәлжыты әзвәрсты пылан практикон әғъдауәй нығғидар кәнны.
64.		1	Мивдисәлжыты растроғысынал.
65.		1	Мивдисәлжы орфограммәтә фәлхатын.
66.	K/K	1	<i>Контролон диктант мивдисәлжәй.</i>
67.	Рашыл әрмәг сәфәлхат	1	Морфологийл афөлгест.
68.	кәннын.	1	Тексты күкстү мидәг фәлхатын морфология.
69.		1	Контролон диктант афөлдзы лөргөры рашыл сәрмәгесін грамматикон хәстимое
70.	РЕЗЕРВ.	1	

	3. Күстүрмөлдөрдөн көнбакшылдырылған жаңы мидиси.	Гөнөн ис: 2 рәсілділі мидиси; 3-4 ныхасы рәсілділі.
«3»	1. Теме сәххест сергом ну. 2. Сқьоладзауы ныхасындағы раст ное пайда көнен. 3. Мидиси фәткесвөрл хөлд серпил. Гөнөн ис: 4 рәсілділі мидиси; 5 ныхасы рәсілділі.	4 орф., 4 пункт., көнө 3 орф. сәмәе 5 пункт., көнө 7 пункт. рәсілділі сәнсе орфог р. сәмәе 4 грам. рәсілділі
«2»	1.Сқьоладзау сеппиндер теме рарғом кодта. 2.Күстүрмөлдөрдөн көнбакшылдырылған жаңы мидиси. 3.Сқьоладзауы ныхасындағы раст ное пайда көнен. 4.Арсек лзырлар раст пайдаланып көзу. Гөнөн ис: б рәсілділі мидиси сәмәе 7 ныхасы рәсілділі.	7 орф., 7 пункт., көнө 6 орф. сәмәе 8 пункт., көнө 5 пункт. рәсілділі сәмәе 8 орфог р. сәмәе 7 грам. рәсілділі
«1»	Күстүрмөлдөрдөн көнбакшылдырылған жаңы мидиси.	7 орф., 7 пункт., 7 грам. Рәсілділі.

Нормы оценки знаний, умений и навыков по литературе

Оценка устных ответов учащихся.

При оценке устных ответов следует руководствоваться следующими основными критериями в пределах программы.

Оценкой «5» оценивается ответ, обнаруживающий прочные знания и глубокое понимание текста изученного произведения; умение объяснять взаимосвязь событий, характер, поступки героев и роль художественных средств в раскрытии идейно-эстетического содержания произведения; умение пользоваться теоретико-литературными знаниями и навыками разбора при анализе художественного произведения, привлекать текст для аргументации своих выводов, раскрывать связь произведения с эпохой (8-11 кл.); свободное владение монологической литературной речью.

Оценкой «4» оценивается ответ, который показывает прочное знание и достаточно глубокое понимание текста изучаемого произведения; умения объяснять взаимосвязь событий, характер, поступки героев и роль основных художественных средств в раскрытии идейно-эстетического содержания произведения; умение пользоваться основными теоретико-литературными знаниями и навыками при анализе прочитанных произведений; умение привлекать текст произведения для обоснования своих выводов; хорошее владение монологической речью. Однако допускаются две неточности в ответе.

Оценкой «3» оценивается ответ, свидетельствующий в основном о знании и понимании текста изученного произведения; умение объяснить взаимосвязь основных событий, характеры и поступки героев и роль важнейших художественных средств в раскрытии идейно-художественного содержания произведения; знания основных вопросов теории, не недостаточным умением пользоваться этими знаниями при анализе произведений; ограниченных навыков разбора и недостаточном умении привлекать текст произведений для подтверждения своих выводов. Допускается несколько ошибок в содержании ответа, недостаточно свободное владение монологической речью, ряд недостатков в композиции и языке ответа, несоответствие уровня чтения нормам, установленным для данного класса.

Оценкой «2» оценивается ответ, обнаруживающий незнание существенных вопросов содержания произведения, неумение объяснять поведение и характеры основных героев и роль важнейших художественных средств в раскрытии идейно-эстетического содержания произведения, незнание элементарных теоретико-литературных понятий; слабое владение монологической литературной речью и техникой чтения, бедность выразительных средств языка.

Диктанттың берегененни нормасе.

Диктант у скъоладзаты расфыссыналы хөрхъедзинад берсөг көнүнү сейраг формасеттей иу. Диктанттөс хұзыздар у өххост текстей пайда көнүн, көңгйтөс хұмас дзуапп дәсттой литературан сөздаражы нормасем сөмбесе скъоладзатын се кармас гөсгө уой өншонембарен.

Диктанттың нормасе.

	Дзырдатон	Контролон
5 къл.	15	90
6 къл.	15	100

Филппанаг. Нымайғам күйің сәргаконд, ағтае ахуыссаңға ныхасы хәсіттік дәр.

Күйстыны нормаса.

<i>Къллес</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
диктанттөс	6	6
изложенитөс	2	2
нұвсаң къласы	1	1
Нұвсаң хөлзармас	1	1
нұвсаң къласы		

15.	K/K	1	Контролон диктант лексикей жа амма дырдарәстай.
16.	Номдар. 8 сах.	1	Номдарты ивынад хаусентөм сөмө нымсөтөм гөстгө.(фөлхатсан)
17.		1	Номдарты дырдарәст разәрфтуан ѡм-ы фәрци амма сәе растифыссына.
18.		1	Номдарты дырдарәст фәс-уантә -ад, -он, -лон, -динад, -ыстон,-ой, -л -ыйы рудалкы, сәе растифыс-на.
19.		1	Вазылжын номдарты араест амма сәе растифыссына. Цыбыргонд вазылжын номдарты растифыссына.
20.		1	<i>Л-үйл.</i> Номдарты раҳызт миногонтәм
21.		1	Номдарты рағызт миногонтәм
22.		1	Номдарты морфологион аевзәрсты фәтк.
23.	H/P/K	1	<i>Ныбесиған «Ердэз - нае дараж».</i>
24.	Миногон. 8 сах.	1	Миниуягәвлисәг жәмә ахастәвлисәг миногонты нысаниуг.
25.		1	Миногонты дырдарәст разәрфтуантә жиә-, ёл, ж- руаджы.
26.		1	Фәсәфі-тае -әг, -он, -ын, -жын, -ыккон, -гомау-ы руаджы ног дырлтә аразын.
27.		1	Миногонты дырдарәст дырлтә кәрәдзимә афтауыны фәрци амма сәе растифыссына-ды жэлдәутә.
28.		1	Миногонтә номдары ролы кәнин.
29.		1	Миногонты растифыссына хишәнлизинәт. Морфологон аевзәрсты фәтк.
30.		1	«Ма уат»-радзырд фыссынма цәттә кәнин.